

รูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนประถมศึกษา
FEMALE ADMINISTRATOR LEADERSHIP MODEL IN PRIMARY SCHOOL

ราตรี ทองศรี¹
Ratree Thongsree¹
ทำวิจัยเมื่อ พ.ศ. 2563

บทคัดย่อ

บทความวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) องค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนประถมศึกษา 2) รูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนประถมศึกษา 3) ผลการยืนยันรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนประถมศึกษา 379 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 2 คน ซึ่งเป็น ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน และครู จำนวน 1 คน ในโรงเรียนประถมศึกษาทั้งสิ้นจำนวน 758 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง แบบสอบถามความคิดเห็น และแบบสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อยืนยันรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนประถมศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ คือ 1) คุณลักษณะผู้นำที่ดี 2) ผู้นำการเปลี่ยนแปลง 3) การมีวิสัยทัศน์ที่ดี 4) การเป็นตัวอย่างที่ดี รูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า เป็นรูปแบบความสัมพันธ์ของ 4 องค์ประกอบ โดย คุณลักษณะผู้นำที่ดี มีอิทธิพลโดยตรงต่อผู้นำการเปลี่ยนแปลง การมีวิสัยทัศน์ที่ดี การเป็นตัวอย่างที่ดี ผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการเป็นตัวอย่างที่ดีมีอิทธิพลโดยตรงต่อการมีวิสัยทัศน์ที่ดี คุณลักษณะผู้นำที่ดีมีอิทธิพลโดยอ้อมต่อการมีวิสัยทัศน์ที่ดี ผลการยืนยันรูปแบบ พบว่า ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และ ความเป็นประโยชน์

คำสำคัญ : 1. รูปแบบ 2. ภาวะผู้นำ 3. ผู้บริหารสตรี 4. โรงเรียนประถมศึกษา

¹ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

¹ Ph.D. students Doctor of Philosophy Program Educational Administration Silpakorn University

Corresponding author; Email: ea-pooh@hotmail.com

(Received: 3 March 2021; Revised: 4 March 2021; Accepted: 30 March 2021)

ABSTRACT

The research objectives were to study 1) the components of female administrator leadership in primary school 2) the model of female administrator leadership in primary school. 3) The confirmation of the model of female administrator leadership in primary school. The samples used in this research were taken from 379 of the primary school. The respondents were school director and teachers totally of 758 respondents. The research instruments used were semi-structured interview, opinionnaire, and connoisseur's questionnaire to confirm the model of female administrator leadership in primary school. The statistics used to analyze the data were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, exploratory factor analysis and content analysis. The findings of this study were as follows: The components of female administrator leadership in primary school consisted of 1) good characteristics of leader 2) transformational leader 3) good vision 4) good performance. Female administrator leadership model in primary school was a relational model of four components. Good characteristics of leader has a direct influence on transformational leader, good vision and good performance. Transformational leader and good performance have a direct influence on good vision. Good characteristics of leader indirectly influences to good vision. The confirmation of the model were accuracy, propriety, feasibility and utility.

Keyword: 1. Model 2. Leadership 3. Female administrator 4. Primary School

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคลากรทางการศึกษาที่มีบทบาทสำคัญในการผลักดันให้การปฏิรูปการเรียนรู้ ซึ่งเป็นหัวใจของการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งได้กล่าววาทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ในมาตรา 39 ที่ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารจัดการไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรงใน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545, 2545) ดังนั้นผู้บริหารหรือผู้นำจะต้องมีคุณสมบัติเหมาะสม มีพฤติกรรมในการเป็นผู้นำที่ถูกต้อง เพราะความสำเร็จของงานทุกด้านขององค์กรขึ้นอยู่กับผู้บริหารหรือผู้นำที่จะวินิจฉัยสั่งการ หรือตัดสินใจแก้ปัญหาดังต่าง ๆ เพื่อให้งานเกิดประสิทธิภาพ ภาวะผู้นำ (Leadership) ดีเปรียบเสมือนอาวุธประจำกายของผู้บริหารและผู้นำที่เป็นนักบริหารมืออาชีพ ที่จะสามารถสร้าง

อำนาจและอิทธิพลได้เหนือผู้อื่น ตัวชี้วัดการนำของผู้บริหารจัดการที่ได้ชื่อว่ามีอาชีพ คือ ผลสัมฤทธิ์ และประสิทธิภาพของงาน ภาวะผู้นำจึงเป็นตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพของงาน (กานต์ บุญศิริ และพจนารถ พรเจริญวิโรจน์, 2557)

สิ่งหนึ่งที่เราจะปฏิเสธไม่ได้เลยนั่นคือ บทบาทของผู้หญิงที่เพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นทางสังคม การเมือง การปกครอง แต่แม้ว่าบทบาทของผู้หญิงจะได้รับการยอมรับมากขึ้น หากแต่ในสังคมก็ยังมีปัญหาเรื่องความไม่เท่าเทียมอยู่ดี จึงมีการการขับเคลื่อนความเสมอภาคระหว่างเพศขึ้น สถานิติบัญญัติแห่งชาติได้เข้าร่วมประชุมประธานรัฐสภาโลก ครั้งที่ 4 ภายใต้หัวข้อ เรื่อง “การบรรลุความเสมอภาคระหว่างเพศและการให้อำนาจแก่ผู้หญิงและเด็กหญิงทุกคน” ในครั้งนั้น ที่ประชุมได้ให้คำมั่นร่วมกันว่าจะผลักดันเรื่องความเท่าเทียมทางเพศเป็นกระแสหลักในวงการรัฐสภา ซึ่งมีเป้าหมายหลัก 3 ประการ ดังนี้ 1. เพิ่มจำนวนสมาชิกรัฐสภาที่เป็นสตรีทั่วโลก 2. ส่งเสริมและเพิ่มบทบาทสตรีในรัฐสภา 3. ให้การปกป้องสิทธิสตรีเป็นกระแสหลักของการดำเนินการของรัฐสภาทั่วโลก และยังได้ให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาสตรีไทยในยุคไทยแลนด์ 4.0 ไว้ดังนี้ 1. ค้นหาตัวเองให้เจอ 2. ปรับตัวหมั่นเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ 3. มองปัญหาในเชิงบวกเพื่อเป็นแรงผลักดันสู่เป้าหมายให้สำเร็จ 4. มองทุกอย่างให้เท่าเทียมและฝึกตนเองให้ชำนาญ 5. มองหาโอกาสและทำอย่างตั้งใจ เพื่อไปสู่จุดหมายของชีวิต 6. เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อย่างสร้างสรรค์และรู้เท่าทันเทคโนโลยี (สำนักประชาสัมพันธ์) จากการผลักดันให้ผู้หญิงเข้ามามีบทบาทมากขึ้น เห็นได้จากการที่ผู้หญิงสามารถก้าวขึ้นดำรงตำแหน่งสำคัญในองค์กรต่าง ๆ และประสบความสำเร็จได้ทั้งระดับหน่วยงาน ระดับประเทศ และระดับโลก ดังที่ปรากฏในประวัติศาสตร์หน้าใหม่ของหลายประเทศ ไม่ว่าจะเป็นประเทศเกาหลีใต้ ที่มีประธานาธิบดีหญิงคนแรก “ปาร์ค กึน-ฮเย” (Park Geun-hye) ประเทศไอซ์แลนด์ได้มีนายกรัฐมนตรีหญิงคนแรก “โจฮันนา ซิгурดาร์ คอตทีร์” (Johanna Siguroardottir) หรือนายกรัฐมนตรีหญิงคนแรกของออสเตรเลีย “จูเลีย กิล ลาร์ด” (Julia Gillard) นายกรัฐมนตรีหญิงผู้แข็งแกร่งของเยอรมนี “อังเกลา แมร์เคิล” (Angela Merkel) หรือประธานาธิบดีหญิงคนแรกของอาร์เจนตินา “คริสตินา เฟร์นาเดซ เดอ เคิร์ชเนอร์” (Cristina Fernandez de Kirchner) ซึ่งบุคคลเหล่านี้ได้รับการยอมรับและยกย่องว่าเป็นบุคคลที่มีความสามารถและเป็นผู้นำที่ยิ่งใหญ่ไม่แพ้ผู้บริหารชายเลยทีเดียว (มัทนา วังถนอมศักดิ์, 2558)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา จะเห็นได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทหน้าที่สำคัญมากในการจัดการศึกษา เพราะว่าการทำงานของผู้บริหารย่อมส่งผลต่อผลลัพธ์ของโรงเรียนโดยตรง และในปัจจุบันสตรีก้าวขึ้นมามีบทบาทในระดับผู้บริหารเกือบทุกแวดวงของสังคมมากยิ่งขึ้น ลักษณะปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสตรีไม่ว่าจะเป็นด้านใดก็ตามจะมีลักษณะพิเศษเฉพาะตัวที่ต้องทำการศึกษาค้นคว้าแยกต่างหากออกไป ซึ่งควรถือว่าสตรีเป็นพลังทางสังคมอย่างหนึ่งที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ด้วยเหตุผลสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่อง รูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการเสริมสร้างและพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรี

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนประถมศึกษา
- 2.2 เพื่อศึกษารูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนประถมศึกษา
- 2.3 เพื่อศึกษาผลการยืนยันรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนประถมศึกษา

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

- 3.1 ผู้บริหารสตรีสามารถนำผลการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนประถมศึกษา ไปประยุกต์ใช้ในเรื่องภาวะผู้นำ
- 3.2 กระทรวงศึกษาธิการสามารถนำรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนประถมศึกษา ไปใช้ในการจัดทำโครงการ เขียนหลักสูตรในการอบรมสัมมนา เพื่อพัฒนาผู้บริหารในโรงเรียนประถมศึกษา และใช้เป็นตัวชี้วัดในการประเมินคุณสมบัติตำแหน่งงานผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในอนาคต

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 27,943 โรงเรียน
2. จำนวนประชากร 27,943 โรงเรียน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 379 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 2 คน ซึ่งเป็น ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน และครู จำนวน 1 คน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งสิ้นจำนวน 758 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (semi-structured interview) ผู้วิจัยพัฒนามาจากการทบทวนวรรณกรรม เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการค้นคว้าเกี่ยวกับตัวแปรรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนประถมศึกษา โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ / ผู้ทรงคุณวุฒิ
2. แบบสอบถามความคิดเห็น (opinionnaire) เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบ
3. แบบสอบถามเพื่อยืนยันองค์ประกอบและรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนประถมศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการตามระเบียบและบรรลู่วัตถุประสงค์ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (semi structured interview) จำนวน 7 คน ผู้วิจัยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญให้มีคุณสมบัติ ดังนี้

- 1.1 มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาเอก หรือ
- 1.2 มีประสบการณ์ในการบริหารงานในโรงเรียนไม่ต่ำกว่า 5 ปี ในตำแหน่งผู้บริหารระดับนโยบาย/ผู้บริหารระดับสูงขององค์กร หรือ
- 1.3 เป็นผู้บริหารสตรีที่ประสบความสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ หรือ
- 1.4 เป็นนักวิชาการที่มีผลงานเขียนหนังสือ ตำรา บทความวิชาการลงในวารสารวิชาการสาขาที่เกี่ยวข้อง/เป็นวิทยากรบรรยายสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง หรือ
- 1.5 เป็นอาจารย์ หรืออาจารย์พิเศษในสถาบันอุดมศึกษา มีประสบการณ์ด้านการสอนไม่น้อยกว่า 5 ปี หรือมีตำแหน่งทางวิชาการระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaire) ขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อยืนยันรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนประถมศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการวิเคราะห์ตามลักษณะของข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย วิเคราะห์โดยการหาความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ และวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงทฤษฎี

5. ผลการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 379 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 2 คน ซึ่งเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน และครู จำนวน 1 คน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งสิ้นจำนวน 758 คน ส่งแบบสอบถามที่มีข้อความถาม จำนวน 133 ข้อ ไปยังกลุ่มตัวอย่าง ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 664 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.60 และเป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ทั้งหมด

1. การวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนประถมศึกษา โดยการสกัดปัจจัย (Factor Analysis) ใช้การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis: EFA) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปด้วยวิธีการสกัดปัจจัยแบบการวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis: PCA) และหมุนแกนองค์ประกอบแบบตั้งฉาก (orthogonal rotation) ด้วยวิธีแวนริแมกซ์ (varimax) โดยกำหนดข้อตกลงเบื้องต้น ซึ่งถือเกณฑ์การคัดเลือกตัวแปรเข้าองค์ประกอบ 3 เกณฑ์ คือ 1) พิจารณาจากค่าความแปรปรวน (Eigen values) ที่มากกว่า 1 ขึ้นไป

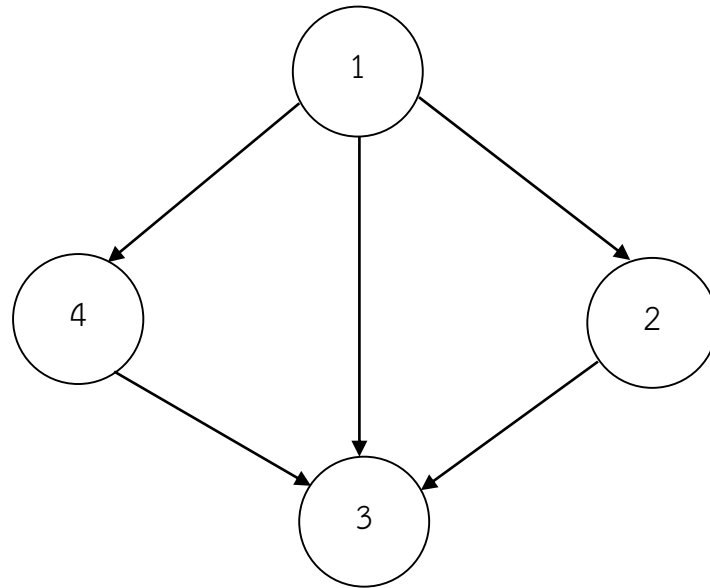
2) พิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) ของตัวแปรแต่ละตัวขององค์ประกอบนั้นมีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป 3) พิจารณาองค์ประกอบที่บรรยายตัวแปรตั้งแต่ 3 ตัวแปรขึ้นไป ตามวิธีของไกเซอร์ (Kaiser, 1960) เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ ได้จำนวนองค์ประกอบ ทั้งหมด 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) คุณลักษณะผู้นำที่ดี 2) ผู้นำการเปลี่ยนแปลง 3) การมีวิสัยทัศน์ที่ดี 4) การเป็นตัวอย่างที่ดี ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 องค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนประถมศึกษา

องค์ประกอบ	ชื่อองค์ประกอบ	จำนวนตัวแปร	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading)
1	คุณลักษณะผู้นำที่ดี	24	0.605-0.725
2	ผู้นำการเปลี่ยนแปลง	3	0.607-0.642
3	การมีวิสัยทัศน์ที่ดี	6	0.820-0.877
4	การเป็นตัวอย่างที่ดี	5	0.608-0.627
	รวม	38	0.580-0.712

จากตารางที่ 1 พบว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนประถมศึกษา ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 4 องค์ประกอบ โดยองค์ประกอบที่ 1 มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 24 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.605-0.725 องค์ประกอบที่ 2 มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 3 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.607-0.642 องค์ประกอบที่ 3 มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 6 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.820-0.877 องค์ประกอบที่ 4 มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 5 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.608-0.627

2. รูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนประถมศึกษา จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อหารูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนประถมศึกษา ที่ได้นำเสนอข้างต้น แสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนประถมศึกษา ภายหลังจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) ซึ่งประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ 38 ตัวแปร ได้แก่ 1) คุณลักษณะผู้นำที่ดี 2) ผู้นำการเปลี่ยนแปลง 3) การมีวิสัยทัศน์ที่ดี 4) การเป็นตัวอย่างที่ดี ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนประถมศึกษา ดังแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 รูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนประถมศึกษา

- 1 คุณลักษณะผู้นำที่ดี
- 2 ผู้นำการเปลี่ยนแปลง
- 3 การมีวิสัยทัศน์ที่ดี
- 4 การเป็นตัวอย่างที่ดี

3. ผลการยืนยันรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนประถมศึกษา ด้วยวิธียืนยันรูปแบบโดยสอบถามความคิดเห็นของของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ผลคือ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนประถมศึกษา ด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และ ด้านความเป็นประโยชน์ จำนวน 5 คน มีความเห็นพ้องต้องกันว่า รูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนประถมศึกษา ด้านความถูกต้อง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ด้านความเหมาะสม จำนวน 5 คน คิดเป็น ร้อยละ 100 ด้านความเป็นไปได้ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ด้านความเป็นประโยชน์ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 100

6. สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง รูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนประถมศึกษา ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยแยกเป็น 3 ประเด็น 1) องค์ประกอบรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนประถมศึกษา 2) รูปแบบรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนประถมศึกษา 3) ผลการยืนยันรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1. องค์ประกอบรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย 4องค์ประกอบ 38 ตัวแปร ดังนี้ 1) คุณลักษณะผู้นำที่ดี 2) ผู้นำการเปลี่ยนแปลง 3) การมีวิสัยทัศน์ที่ดี 4) การเป็นตัวอย่างที่ดี

2. รูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า เป็นรูปแบบความสัมพันธ์ ของ 4 องค์ประกอบ โดย คุณลักษณะผู้นำที่ดีมีอิทธิพลโดยตรงต่อผู้นำการเปลี่ยนแปลง การมีวิสัยทัศน์ที่ดี การเป็นตัวอย่างที่ดี ผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการเป็นตัวอย่างที่ดีมีอิทธิพลโดยตรงต่อการมีวิสัยทัศน์ที่ดี คุณลักษณะผู้นำที่ดีมีอิทธิพลโดยอ้อมต่อการมีวิสัยทัศน์ที่ดี

3. ผลการยืนยันรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนประถมศึกษา ด้วยวิธียืนยันรูปแบบโดยสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ผลคือ ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนประถมศึกษา ด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และ ด้านความเป็นประโยชน์ จำนวน 5 คน มีความเห็นพ้องต้องกันว่า มีสอดคล้องกับทฤษฎีหลักการแนวคิดตามกรอบการวิจัย

7. อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. องค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนประถมศึกษา ผลการวิเคราะห์ พบว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) คุณลักษณะผู้นำที่ดี 2) ผู้นำการเปลี่ยนแปลง 3) การมีวิสัยทัศน์ที่ดี 4) การเป็นตัวอย่างที่ดี สอดคล้องกับผลการวิจัยของ (วรรณดี เกตแก้ว, 2555) วิจัยเรื่อง “การศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะของผู้นำสตรีทางการศึกษาในภาคใต้” หลังการหมุนแกนพบว่าองค์ประกอบทั้ง 6 ประกอบ ประกอบด้วย 1) ด้านความเป็นผู้นำแบบร่วมมือ 2) ด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการ 3) ด้านการเอาใจเขามาใส่ใจเรา 4) ด้านความเป็นผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ 5) ด้านการพัฒนาตนเอง 6) ด้านบุคลิกภาพ

2. รูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนประถมศึกษา ข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย พบว่า ประกอบด้วย 1) คุณลักษณะผู้นำที่ดี 2) ผู้นำการเปลี่ยนแปลง 3) การมีวิสัยทัศน์ที่ดี 4) การเป็นตัวอย่างที่ดี สอดคล้องกับผลการวิจัยของ (มันทนา ภักค์คุณานนท์, 2557) และคณะ ศึกษาอนาคตภาพภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีโรงเรียนประถมศึกษาของไทยในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2557-2567) ผลการวิจัย พบว่า แนวโน้มภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีโรงเรียนประถมศึกษาจากการศึกษาเอกสาร ประกอบด้วย 1) ด้านคุณลักษณะและความเชี่ยวชาญ 2) ด้านพฤติกรรม 3) ด้านตามสถานการณ์ 4) ด้านการสร้างความสัมพันธ์ 5) ด้านการเปลี่ยนแปลง และ 6) ด้านการพูด

3. การยืนยันรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนประถมศึกษา ผลการยืนยันของผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นพ้องต้องกัน ด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และ ด้านความเป็นประโยชน์ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ (พัชรานิ พักทองพรรณ, 2553) วิจัยเรื่อง แนวโน้มคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนสตรีเอกชน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนสตรีเอกชนจะต้องประกอบด้วยคุณลักษณะด้านความรู้ในการพัฒนาหลักสูตรสำหรับกุลสตรีไทย ศิลปวัฒนธรรมไทย ทักษะการใช้จิตวิทยาและการปกครอง

นักเรียนหญิง ทักษะที่ดีในการพัฒนาการศึกษาของสตรี การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม และความเป็นไทย

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สพฐ. สพป. และ โรงเรียนประถมศึกษาควรนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดทำโครงการ เขียนหลักสูตร ในการอบรมสัมมนา เพื่อพัฒนาผู้บริหารในโรงเรียนประถมศึกษา และใช้เป็นตัวชี้วัดในการประเมิน คุณสมบัติตำแหน่งงานผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในอนาคต

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

8.2.1 ควรศึกษาและพัฒนาภาวะผู้นำด้านความเป็นผู้บริหารของตนเองรวมทั้งกระจาย ภาวะผู้นำไปยังครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาด้วย

8.2.2 ควรศึกษาบทบาทและคุณลักษณะที่พบ เพื่อนำไปบริหารจัดการโรงเรียน ประถมศึกษาที่ตนเองรับผิดชอบ ให้ประสบความสำเร็จและบรรลุวัตถุประสงค์

8.3 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

8.3.1 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมและเป็นอุปสรรคต่อภาวะผู้นำของผู้บริหาร สตรีในโรงเรียนประถมศึกษา

8.3.2 ควรมีการวิจัยและพัฒนาในโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อศึกษาประสิทธิภาพ การจัดการโรงเรียนประถมศึกษาของผู้บริหารสตรีในอนาคต

8.3.3 ควรมีการศึกษารูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนประถมศึกษาโดย ใช้สถิติอื่นเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของแต่ละองค์ประกอบ โดยใช้การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิง สาเหตุ (Path Analysis)

9. บรรณานุกรม

กานต์ บุญศิริและพจนารถ พรเจริญวิโรจน์. (2557). *ภาวะผู้นำกับการเป็นนักบริหารการศึกษามืออาชีพ*. สืบค้นเมื่อ 27 กรกฎาคม 2561, จาก <https://tci-thaijo.org/index.php/JournalGradVRU/article/view/25655/21785>

พัชรานี พิกทองพรรณ. (2553). *แนวโน้มคุณลักษณะผู้นำ ที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนสตรี เอกชน*. (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. (2545). *ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 119 ตอนที่ 123 ก (19 ธันวาคม 2545)*, 19.

มัทนา ภัคคุณานนท์ และคณะ. (2557). *อนาคตภาพภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีโรงเรียน ประถมศึกษาของไทยในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2557-2567)*. สืบค้นเมื่อ 19 กรกฎาคม 2561, จาก <https://tci-thaijo.org/index.php/KKUJ/article/download/59476>.

มัทนา วัณนอมศักดิ์, (2558). *สตรีกับการเป็นผู้นำ*. บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 5(2), 203-209.

วรรณดี เกตแก้ว. (2552). *การศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะของผู้นำสตรีทางการศึกษาในภาคใต้*.

(รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สำนักประชาสัมพันธ์. (2561). *บทบาทสตรีไทยในยุคไทยแลนด์ 4.0*, สารสถานิติบัญญัติ, 45, 36-39.

Fisher Helen. (2010). *The First Sex: The Natural Talents of Women and How They Are Changing the World*. New York: Ballantine Books.

10. คำขอบคุณ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณะกรรมการปรึกษาวิทยานิพนธ์ อันประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ ดร.มัทนา วัฒนอมศักดิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นุชนรา รัตนศิริระประภา ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม รองศาสตราจารย์ ดร.วรกาญจน์ สุขสดเขียว ประธานสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ชุมศักดิ์ อินทรักษ์ และ ดร.ชัยนนท์ นิลพัฒน์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ให้คำปรึกษา แนวคิด และคำแนะนำ พร้อมทั้งให้ความกรุณาแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ตลอดระยะเวลาของการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญ ที่ให้ความกรุณาให้ข้อมูล ให้สัมภาษณ์ ตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือ รวมทั้งยืนยันผลการวิจัย และขอบคุณผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขอขอบคุณเพื่อน พี่ น้อง ปริญาเอก รุ่นที่ 14 ที่คอยให้กำลังใจ และความช่วยเหลือ ทำให้การทำวิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ประโยชน์และคุณค่าที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาแก่ คุณพ่อ คุณแม่ และครอบครัวทองศรี ผู้ที่ให้โอกาส เป็นกำลังใจ มอบสิ่งที่ดีๆ และให้การสนับสนุนแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด